

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

Morale for Job Performance of Teachers Under the Office of Pattani Primary Educational Service Area 2

¹จิราภา ไหมรักษ์ Jeerapa Mairak

²ตริยภูมิินทร์ ตรีตรัสวร Tripumin Tritrishual

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2}Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: jeerapa.mai005@hu.ac.th

Received April 23, 2024; Revised September 26, 2024; Accepted: September 26, 2024



บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามศาสนา อายุ ภูมิสำเนาเดิม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .949 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า (1) ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ครูที่มีศาสนาและอายุต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีภูมิสำเนาเดิมต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน; ครู; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

Abstract

The objectives of this research were to: (1) study the morale for job performance of teachers under Pattani Primary Educational Service Area Office 2, (2)



compare morale for job performance of teachers under the Office of Pattani Primary Educational Service Area 2. There were classified by religions, age, birthplace, and work experience. The sample group were 302 teachers in Pattani Primary Educational Service Area 2 Office. The tools used are a questionnaire, having a reliability coefficient of .949. The statistics used for data analysis include percentages, means, standard deviations, t-test and F-tests. The result of the research was as follows: (1) The overall level of morale in working performance of teachers in the Pattani Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. While considering on each aspect, there was a high level of opinions on all aspects as well. (2) The comparison of the morale in working performance of teachers in the Pattani Primary Educational Service Area Office 2 found that the teachers with different religion and different age had over all the morale in working performance statistic significantly different at .001, different experience teachers had over all the morale in working performance statistic significantly different at .05, However, teachers with different birthplace did not have overall different morale in working performance.

Keywords: Morale for job performance; Teacher; Pattani Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ ทศนคติ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การศึกษายังช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติให้มีความสามารถและศักยภาพสูง สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ส่งผลให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและมั่นคง ดังนั้น การศึกษาจึงถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติและสังคม ทุกคนจึงควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองและสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ครูเป็นบุคคลสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติ ครูเป็นผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และคุณธรรมให้แก่เยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมให้เยาวชนเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับคำกล่าวของพินิจ เทพไกรวัล ที่กล่าวว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังทั้งวิชาความรู้และความประพฤติแก่เด็กและเยาวชน ครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะทำให้เด็กไทยของเราอ่านออกเขียนได้ และครูเป็นผู้สร้างพัฒนาการให้เด็กมีความรู้ความสามารถอย่างมีมิติครบทุกส่วน โดยผ่านทางด้านวิชาการคือการเรียนการสอนวิชาการต่างๆ จะพัฒนาให้เยาวชนมีความรู้อย่างสมบูรณ์ในทุกด้าน (พินิจ เทพไกรวัล, 2564)

การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกองค์กร การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานจะช่วยให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการทำงาน เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน

มุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะหน่วยงานด้านการศึกษาจำเป็นต้องสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากบุคลากรในหน่วยงานด้านการศึกษา ได้แก่ ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ล้วนมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และคุณธรรมให้แก่เยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต หากบุคลากรในหน่วยงานด้านศึกษามีขวัญและกำลังใจในการทำงานที่ดี ก็จะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษา ดังนั้น หน่วยงานด้านการศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยควรพิจารณาวิธีการที่เหมาะสมในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร เพื่อช่วยให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานที่ดี ส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาและการพัฒนาประเทศชาติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ที่มีเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เป็นบ่อยครั้ง ผลกระทบต่อพื้นที่และประชาชนในพื้นที่อย่างรุนแรง ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก ทรัพย์สินเสียหาย และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ มีเหตุการณ์ประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการ เอกชน ราษฎร สถานที่สาธารณะ การทำลายพืชสวนของราษฎร การก่อวินด้วย การลอบราดน้ำมัน วางระเบิดบนเส้นทางคมนาคม การลอบโจมตีเจ้าหน้าที่ขณะลาดตระเวน หรือขณะกำลังเดินทางไปยังที่เกิดเหตุด้วยระเบิดแสวงเครื่องมาแล้วตามด้วยการยิงด้วยอาวุธปืนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เหตุการณ์เหล่านี้ล้วนแต่ทำลายขวัญและกำลังใจของครูที่ไปปฏิบัติงานในพื้นที่ทั้งสิ้น (ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้, 2561) เป็นเหตุทำให้ครูปฏิบัติงานได้ไม่เต็มศักยภาพ ครูขอย้ายออกนอกพื้นที่ และครู บุคลากรที่มีคุณภาพในพื้นที่อื่นไม่กล้าเข้าไปทำงานในพื้นที่ (มูฮำหมัด ตาเห, 2562)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ว่ามีระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ อาจนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรศาสนา อายุ ภูมิลำเนาเดิม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน



วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1.1 ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 115 โรงเรียน มีประชากรรวมทั้งหมดจำนวน 1,395 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, 2566) 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 302 ตัวอย่าง กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกนได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) (Krejcie & Morgan, 1970) จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนตามแต่ละอำเภอในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 46 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากการประยุกต์จากเครื่องมือของเพียวร์ หมอเล็ก สร้างแบบสอบถามตามกระบวนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) (เพียวร์ หมอเล็ก, 2560) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษามีค่าตั้งแต่ 0.67 - 1.00 และนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.949

3. การรวบรวมการวิจัย ดังนี้ (1) ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 (2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 (3) ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ศาสนา อายุ ภูมิลำเนาเดิม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) 2) ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD. 3) เปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรศาสนา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) 4) เปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรจำแนกตามตัวแปรอายุ ภูมิลำเนาเดิม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัย

1. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

(n=302)

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 2	$\bar{X}$	S.D.	ระดับขวัญ และกำลังใจ	อันดับ
1. ด้านสภาพการทำงาน	4.06	0.56	มาก	4
2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.75	0.76	มาก	6
3. ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย	3.95	0.71	มาก	5
4. ด้านความมีสัมพันธภาพ	4.08	0.75	มาก	3
5. ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน	3.75	0.84	มาก	7
6. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.14	0.63	มาก	2
7. ด้านความสำเร็จ	4.24	0.69	มาก	1
รวม	4.00	0.60	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในระดับมากทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.69) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.63) ด้านความมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.75) ด้านสภาพการทำงาน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.56) ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.71) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.76) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.84)

2. การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมแต่ละด้าน จำแนกตามตามตัวแปรศาสนา อายุ ภูมิลำเนาเดิม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามศาสนา

(n = 302)

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครู	ศาสนา				t	sig
	พุทธ		อิสลาม			
	(n=117)		(n=185)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านสภาพการทำงาน	3.93	.58	4.14	.54	3.24***	.001



2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.54	.74	3.88	.75	3.84***	.000
3. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.74	.74	4.08	.66	4.10***	.000
4. ด้านความมีสัมพันธภาพ	3.94	.77	4.17	.72	2.63**	.009
5. ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน	3.63	.78	3.82	.87	1.99*	.048
6. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.01	.65	4.22	.61	2.86**	.005
7. ด้านความสำเร็จ	4.13	.76	4.31	.62	2.15*	.033
รวม	3.85	.61	4.10	.57	3.53***	.000

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีศาสนาต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านความมีสัมพันธภาพ และด้านการได้รับการยอมรับนับถือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน และด้านความสำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามอายุ

(n = 302)

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครู	อายุ						F	Sig.
	20 – 30 ปี		31 – 40 ปี		41ปีขึ้นไป			
	(n=41)		(n=72)		(n=189)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านสภาพการทำงาน	3.91	.57	4.06	.56	4.09	.56	1.731	.179
2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.38	.79	3.65	.73	3.87	.74	8.008***	.000
3. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.65	.84	3.80	.68	4.07	.66	8.098***	.000
4. ด้านความมีสัมพันธภาพ	3.82	.93	3.82	.76	4.24	.65	12.096***	.000
5. ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน	3.53	.62	3.65	.74	3.83	.91	2.775	.064
6. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.98	.69	4.05	.64	4.20	.61	3.151*	.044
7. ด้านความสำเร็จ	4.00	.79	4.09	.72	4.34	.63	6.376**	.002
รวม	3.76	.64	3.88	.59	4.10	.57	7.688***	.001

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณา

รายด้าน พบว่า ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความมีสัมพันธภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ด้านความสำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านการได้รับการยอมรับนับถือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 2 ในภาพรวมจำแนกตามภูมิภาค (n = 302)

ขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของครู	อายุ						F	Sig.
	จังหวัด		จังหวัดอื่นๆ		จังหวัดอื่นๆ			
	ชายแดน		ในภาคใต้		ในภาคอื่น			
	ภาคใต้		(n=87)		(n=19)			
	(n=196)							
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านสภาพการทำงาน	4.06	.55	4.07	.56	3.90	.68	.777	.461
3. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	4.00	.68	3.86	.72	3.83	.93	1.391	.250
4. ด้านความมีสัมพันธภาพ	4.14	.73	4.01	.76	3.88	.79	1.649	.194
5. ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน	3.76	.86	3.72	.81	3.70	.87	.099	.906
6. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.17	.61	4.11	.68	3.93	.65	1.337	.264
7. ด้านความสำเร็จ	4.29	.64	4.14	.78	4.12	.63	1.764	.173
รวม	4.03	.57	3.96	.62	3.87	.71	1.026	.360

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรภูมิภาค โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 302)

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู	อายุ						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป			
	(n=73)		(n=134)		(n=95)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านสภาพการทำงาน	4.06	.75	4.00	.46	4.14	.52	1.849	.159
2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.64	.81	3.74	.76	3.85	.72	1.497	.225
3. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.84	.79	3.91	.65	4.09	.71	3.236*	.041
4. ด้านความมีสัมพันธภาพ	3.83	.88	4.12	.67	4.24	.70	6.618**	.002
5. ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน	3.65	.82	3.68	.93	3.92	.69	2.911	.056



ขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของครู	อายุ						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป			
	(n=73)		(n=134)		(n=95)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.97	.63	4.17	.62	4.21	.64	3.483*	.032
7. ด้านความสำเร็จ	4.10	.65	4.22	.68	4.36	.70	3.207*	.042
รวม	3.88	.67	3.98	.56	4.12	.58	3.721*	.025

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมีสัมพันธภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความมั่นคงปลอดภัยด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความสำเร็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เข้าใจหน้าที่รับผิดชอบของตนเองเป็นอย่างดี ผู้บริหารมีการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู โดยการบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม มีการสนับสนุนการฝึกความเป็นผู้นำแก่บุคลากร กระตุ้นและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับการอบรมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งงบประมาณ และร่วมกันแก้ปัญหากับครู มีกระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูดี ส่งผลให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้การมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี อาคารเรียนมีความปลอดภัย ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากหน่วยงานด้านความมั่นคง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู เพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของริฟอรรด ยะโกะ พบว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ริฟอรรด ยะโกะ, 2564)

2. การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรศาสนา อายุ ภูมิสำเนาเดิม และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีศาสนาต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมในจังหวัดปัตตานีเป็นการอาศัยอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรม ทั้งชาวไทยพุทธ ไทยมุสลิม การใช้ชีวิตที่เข้าใจในวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นที่ตนเองปฏิบัติงานเป็นอย่างดี การเรียนรู้และการให้เกียรติซึ่งกันและกันในการดำรงชีวิตและปฏิบัติภารกิจส่วนตัวของแต่ละศาสนา รวมถึงการเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน จึงไม่มีความขัดแย้งกัน แต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะการลอบทำร้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะนับถือศาสนาอิสลามหรือศาสนาพุทธล้วนแต่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของผู้ก่อการร้าย ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธอาจจะรู้สึกหวาดระแวงมากกว่า เนื่องจากจำนวนครูที่ถูกลอบทำร้ายส่วนใหญ่เป็นครูที่นับถือศาสนาพุทธ จึงทำให้เกิดความหวาดกลัวมากขึ้น ส่งผลทำให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิwa วิบูลพันธ์ ได้วิจัยเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ที่นับถือศาสนาต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (รุ่งทิwa วิบูลพันธ์, 2562)

2.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีอายุต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะอายุมีส่วนสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในเขตพื้นที่ปฏิบัติงานหรือบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนหรือบริเวณเขตพื้นที่ปฏิบัติงานได้ดีกว่ากลุ่มอายุที่น้อยกว่า เนื่องจากเป็นวัยที่สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดีโดยเฉพาะประชาชนในชุมชนที่ตนเองปฏิบัติงานทำให้เข้าใจกันได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพินิภรณ์ หงส์สามารถ ได้วิจัยเรื่อง “ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ที่มีอายุต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (พินิภรณ์ หงส์สามารถ, 2559)

2.3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีภูมิสำเนาเดิมต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะความแตกต่างของภูมิสำเนาเดิมไม่ได้มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครูที่มีภูมิสำเนาเดิมนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อได้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการซึมซับและคุ้นเคยกับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่ตนเองปฏิบัติงานเป็นอย่างดี การอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมที่อบอุ่น เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ไม่แตกแยกในทางวัฒนธรรม ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ได้มีการพัฒนาด้านบุคลากรและครูให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เช่น มีการประชุม ฝึกอบรม เพื่อถ่ายทอดความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในรูปแบบต่างๆ พร้อมทั้งมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน และการได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานในพื้นที่ทุรกันดารหรือ



เสี่ยงภัยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการดูแลความปลอดภัยจากหน่วยงานด้านความมั่นคง ทำให้ครูถึงแม้ว่ามีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีความรู้สึกปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ก็ทำให้ครูที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กลนิษฐ์ ปิ่นเพชร ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทผู้บริหารกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาอำเภอเบตง จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า ครูในสถานศึกษา อำเภอเบตง จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (กุลนิษฐ์ ปิ่นเพชร ,2558)

2.4 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูง อาจเห็นถึงความตั้งใจและพยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงได้สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผ่านนโยบายการบริหารการศึกษาตลอดมา ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ มีความเชี่ยวชาญและคล่องตัวมากกว่า โดยไม่กลัวต่อสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลทำให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงานมีมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า จึงส่งผลทำให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียว หมอเล็ก ได้วิจัยเรื่อง “ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดยะลา” ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (เพียว หมอเล็ก, 2560)

องค์ความรู้ใหม่

ขวัญและกำลังใจ หมายถึง ทศนคติ ความพอใจ สภาวะอารมณ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการทำงานที่ร่วมแรงร่วมใจกัน ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ ไม่หยุดยั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานร่วมกัน โดยอาศัยองค์ประกอบหลายๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา สิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพ ความปลอดภัย ความพึงพอใจและความสบายใจของผู้ปฏิบัติงาน องค์ประกอบและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานย่อมมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของบุคคล ได้แก่

1. สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพการทำงานรวมไปถึงสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะทางกายภาพในการปฏิบัติงาน

2. ความก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง การได้รับเลื่อนขั้น การเลื่อนตำแหน่งจากการปฏิบัติงานหรือได้รับมอบหมายงานที่ต้องรับผิดชอบสูงขึ้น หรือมีโอกาสดำเนินการสนับสนุนจากองค์กรในการส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถ และเกิดความก้าวหน้าในอาชีพต่อไป

3. ความมั่นคงและความปลอดภัย หมายถึง ความรู้สึกมั่นใจว่าในขณะที่ปฏิบัติงาน ระหว่างปฏิบัติงาน และในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตลอดจนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การคุ้มครองและการรักษาความปลอดภัยจากผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ความมีสัมพันธภาพ หมายถึง การประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี มีการติดต่อสื่อสารที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การมีบรรยากาศในการทำงานเป็นไปอย่างฉันทมิตร ความเป็นกันเองของผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาในการจัดกิจกรรมต่างๆ

5. สวัสดิการและค่าตอบแทน หมายถึง ความเพียงพอเหมาะสมของค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานทั้งเงินเดือนและเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานในพื้นที่ทุรกันดารหรือเสี่ยงภัยอย่างต่อเนื่อง ที่ควรแก่การได้รับ

6. การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง เป็นการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และทำให้ผู้อื่นยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและการทำงาน

7. ความสำเร็จ หมายถึง การที่ครูสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังสามารถให้คำชี้แจงที่ถูกต้องและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานได้ด้วยตนเองจนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนการได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ก่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานและองค์การอย่างยิ่ง โดยผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจำเป็นต้องสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้บุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้สึกมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและมีความภาคภูมิใจในอาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจำเป็นต้องสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้บุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รู้สึกมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและมีความภาคภูมิใจในอาชีพโดยวิธีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจนั้นจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารของแต่ละองค์กร การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแสดงความคิดเห็นในสิ่งต่างๆ การจัดสวัสดิการ และค่าตอบแทนที่ดี การเสริมสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ทำให้บุคลากรมีความรู้สึกมั่นคงในชีวิตการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจเพิ่มขึ้นผลการปฏิบัติงานก็จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

บทสรุป

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า ครูที่มีศาสนาและอายุต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รัฐควรตระหนักในปัญหาการจัดการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดสวัสดิการเป็นกรณีพิเศษให้แก่ครูที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ และการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ ค่าตอบแทนที่ได้มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ทั้งนี้จะต้องเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.2 ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบความถี่และความสามารถของตนเอง ว่าควรพัฒนาไปในทิศทางใด ได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนา ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เช่น อบรม สัมมนา ศึกษาต่อ เป็นต้น ตลอดจนสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาในสายอาชีพเพื่อเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น และได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่สูงขึ้นตามผลการปฏิบัติงาน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมนโยบาย แผนงานที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและสิทธิของบุคคลในการนับถือศาสนา เนื่องจากสภาพสังคมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เป็นการอาศัยอยู่ร่วมกันของศาสนาทั้งชาวไทยพุทธ ไทยมุสลิม จึงควรส่งเสริมให้ครู

ชุมชน ได้อยู่ร่วมกัน เรียนรู้กัน รวมทั้งไม่มีการแบ่งแยกศาสนา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม มีการดำเนินชีวิตไปในทางเดียวกัน การใช้ชีวิตที่เข้าใจในวิถีชีวิตซึ่งกันและกัน เป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้ครู มีความรัก ความเสียสละ มีความปรารถนาดีแก่เพื่อนร่วมงาน หรือสร้างมิตรภาพที่ดีในการทำงาน รวมทั้งชุมชนโดยรอบ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 แตกต่างเป็นอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจนอันจะส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กุลนิษฐ์ ปิ่นเพชร. (2558). บทบาทผู้บริหารกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อำเภอเบตง จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. *การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พเยาว์ หมอเล็ก. (2560). ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดยะลา. *การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ริพอรธ ยะโกะ. (2564). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอจะแนะสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3. *การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พินิกรณ์ หงส์สามารถ. (2559). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2564). บทบาทของครูกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 11(4): 10-22.
- มูอำหมัด ตาเห. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างขวัญกำลังใจของครูท่ามกลางเหตุการณ์ความไม่สงบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา . *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 14(3): 379-388.
- รุ่งทิวา วิบูลพันธ์. (2562). ศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 .(2566). *ข้อมูลพื้นฐาน*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ



25 กรกฎาคม 2566 จาก <http://pattani2.go.th/web>.

ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ภาคใต้. (2561). *ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 2 กรกฎาคม 2566 จาก www.deepsouthwatch.org.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, (30)(3): 607-610.

